

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU SZKÓŁ ŁĄCZNOŚCI
W KATOWICACH**

(Załącznik nr 2 do Statutu Zespołu Szkół Łączności)

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. Nr 95 z 1991 r. z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 26 listopada 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. Nr 56 z 1997 z późn. zm.)

K a t o w i c e 2007/08

„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko miał,
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej być człowiekiem,
to znaczy,
ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi,
ale i dla drugich”

Jan Paweł II

I CELE WYCHOWANIA

Nadrzędnym celem wychowania jest wszechstronny rozwój osobowościowy, psychiczny, intelektualny, fizyczny i społeczno-moralny uczniów, związany z osiągnięciami przez nich określonego zespołu cech i postaw.

Zadaniem szkoły jest organizacja pracy wychowawczej, by realizować ogólne cele wychowania spójne z Programem Wychowawczym Szkoły. Chcemy wychować dobrego, mądrego człowieka, dlatego w naszych działaniach wychowawczych będziemy zmierzać do tego, aby absolwent naszej Szkoły był człowiekiem:

1. szanującym wartości uniwersalne
2. tolerancyjnym
3. odpowiedzialnym
4. świadomym swojej tożsamości osobistej, państwowej, narodowej i regionalnej
5. kulturalnym, znającym zasady dobrego zachowania
6. dbającym o rozwój fizyczny i duchowy
7. potrafiącym sprostać wyzwaniom cywilizacyjnym
8. świadomie kreującym i odpowiedzialnym za własną przyszłość
9. umiejącym wykorzystać osiągnięcia nauki i techniki dla własnego rozwoju

II ZASADY WSPÓLPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI (PRAWNYMI OPIEKUNAMI)

Jednym z najważniejszych celów pracy wychowawczej jest współpraca nauczycieli z rodzicami w następujących dziedzinach:

1. Rodzice i nauczyciele współpracują ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dziecka
2. Wychowawcy i nauczyciele informują rodziców o postępach indywidualnych dzieci i działalności szkoły
3. Dyrektor przynajmniej na początku każdego roku szkolnego zapoznaje Radę Rodziców na zebraniu ogólnym z podstawowymi zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno-wychowawczymi szkoły
4. Wychowawcy i nauczyciele zobowiązani są do udzielania rodzicom porad oraz bieżących informacji o zachowaniu, postępach i przyczynach trudności w nauce ich dzieci w czasie nie kolidującym z ich podstawowymi obowiązkami dydaktyczno-wychowawczymi
5. Rodzice utrzymują stały kontakt z wychowawcą w celu zapoznania się z bieżącymi postępami dziecka w nauce i zachowaniem

III ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY

Do zadań wychowawcy klasy należy w szczególności:

1. Tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie
2. Kierowanie zespołem pedagogicznym pracującym z klasą, koordynowanie zadań wychowawczych i pozalekcyjnych wynikających z rocznego planu pracy wychowawcy
3. Zapewnienie uczniom i ich rodzicom wszechstronnej informacji na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych działań oraz osiągnięć uczniów
4. Wspomaganie zespołu uczniowskiego, w razie potrzeby inspirowanie i kierowanie realizacją podjętych działań
5. Bieżące rozwiązywanie problemów wychowawczych, w tym wspomaganie uczniów mających trudności w nauce
6. Współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym i innymi specjalistami świadczącymi pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności, także zdrowotnych oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów

ROZWÓJ MORALNY

Cele szczegółowe	Cele operacyjne Uczeń:	Zadania
Kształtowanie zdolności wartościowania.	<ol style="list-style-type: none"> 1. wie, jaki jest system podstawowych wartości moralnych 2. potrafi odróżnić postawy pozytywne od negatywnych uwzględniając społecznie akceptowaną hierarchię wartości, 3. potrafi wyjaśnić pojęcia: miłość, tolerancja, odpowiedzialność 4. przejawia postawę akceptacji wobec pozytywnych wzorców osobowych i wdraża je we własnym życiu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. przypominanie i podkreślanie priorytetów systemu wartości w trakcie lekcji wychowawczych, katechezy, j. polskiego, wiedzy o życiu w rodzinie 2. potwierdzanie własnym przykładem system wartości, w którym wychowujemy 3. akcentowanie w trakcie zajęć tematyki dobra i zła
Kształtowanie postawy samowychowania poprzez wdrażanie poczucia zdrowej ambicji, wytrwałości, umiejętności pokonywania trudności, wyrabiania silnej woli i samokrytycyzmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. wie i rozumie, jak ważne jest kształcenie woli dla własnego rozwoju, doskonalenia i stawania się lepszym 2. zna zasady funkcjonowania w środowisku szkolnym oraz wymagania stawiane członkom społeczności szkolnej 3. nie czuje lęku przed przeszkodami i problemami, jakie przynosi życie, a pojawiające się trudności traktuje jako wyzwanie do dalszego rozwoju wewnętrznego 4. potrafi dokonać oceny własnych zachowań 5. potrafi wytrwale dążyć do celu 6. czuje się współgospodarzem w klasie i szkole 7. przejawia postawę akceptacji wobec norm obowiązujących w szkole 8. przejawia potrzebę pracy nad sobą i przezwyższania 	<p>pogadanki, wywiady, sondy z uczniami, rodzicami, nauczycielami nt. dlaczego powinno pracować się nad swoim charakterem</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. przykłady ludzi, którzy wytrwale pracowali nad swoim charakterem przez dobór lektury, udział w spektaklach teatralnych i filmowych, organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi 3. wycieczka uwzględniająca różne trudności i przeszkody do pokonania 4. wdrażanie do systematycznego przestrzegania norm obowiązujących w szkole na podstawie odpowiednich planów działania, zatwierdzanych przez uczniów i wspólnie rozliczanych 5. zachęcanie do podjęcia rywalizacji w skali szkoły w corocznym konkursie na najlepszą klasę

	<p>własnych słabości</p> <p>9. potrafi okazywać postawę solidarności z drugim człowiekiem</p> <p>10. uznaje wartość pracy i rozumie potrzebę samodoskonalenia</p> <p>11. potrafi podejmować wysiłek w celu pokonywania własnych słabości i wad na drodze samowychowania</p>	
<p>Kształcenie umiejętności dokonywania właściwych wyborów</p> <p>Kształtowanie pozytywnych wzorców osobowościowych i zachowania</p>	<p>1. posiada poczucie godności, która zależy od dokonywanych wyborów i tego, jak traktuje się innych</p> <p>2. potrafi samodzielnie podejmować decyzje</p> <p>3. przejawia chęć kreowania postaw prezentujących takie cechy charakteru, jak odpowiedzialność, wrażliwość, uczciwość, sprawiedliwość, odwaga cywilna, ufność, otwartość, empatia, altruizm</p> <p>4. potrafi określić własne możliwości i zna konstruktywne sposoby realizacji własnych wartości</p> <p>5. potrafi szanować godność drugiego człowieka i własną</p> <p>6. rozumie wartość czasu i potrafi konstruktywnie zarządzać własnym czasem</p> <p>7. umie przewidzieć konsekwencje swoich czynów</p> <p>8. potrafi ponosić odpowiedzialność za niepełne wykorzystanie swoich możliwości i umiejętności</p> <p>9. potrafi określić swoje pasje i zainteresowania oraz sposoby i formy ich realizacji</p>	<p>1. prezentacja wzorców osobowych ludzi o wysokim autorytecie moralnym na lekcjach wych., wiedzy do życia w rodz., katechezie, j. polskim, historii, wos</p> <p>2. organizacja wycieczek klasowych i szkolnych .</p> <p>3. wdrażanie umiejętności prowadzenia zdrowej rywalizacji</p>
<p>Tworzenie warunków wspomagających rozwój osobisty ucznia poprzez pozytywny wpływ środowiska szkolnego oraz</p>	<p>1. wie, że wychowawcy i rodzice tworzą system wzajemnego wspomagania w sytuacjach życiowo trudnych dla niego i jego rodziny</p>	<p>1. indywidualne wspomaganie ucznia w rozwiązywaniu jego problemów przez wychowawców, pedagoga i</p>

współdziałanie z rodzicami	<p>2. wie, jakie zagrożenia wynikają z niktynizmu, alkoholizmu, narkomanii</p> <p>3. uświadamia sobie, że grupy, do których należy wpływają na jego myślenie i postępowanie</p> <p>4. zna zagrożenia wpływające z istnienia grup nieformalnych i sekt</p> <p>5. potrafi tak kierować swoim postępowaniem, by bronić się przed zagrożeniami niszczącymi zdrowie, jak nikotyna, narkotyki, alkohol</p> <p>6. potrafi wskazać przykłady pozytywnych zachowań i sposobów życia</p> <p>7. przejawia odpowiedzialność za życie i zdrowie własne oraz drugiego człowieka</p> <p>8. przyjmuje postawę, która umożliwi mu życie w harmonii i pokoju</p>	<p>psychologa</p> <p>2. prowadzenie szeroko pojętej profilaktyki uzależnień w formie warsztatów, pogadank, lekcji wych. do życia w rodz.</p> <p>3. realizacja środowiskowego programu profilaktycznego jako formy wspomagania uczniów w trudnej sytuacji rodzinnej</p> <p>4. pedagogizacja rodziców podczas zebrań oraz spotkania z pedagogiem, psychologiem oraz specjalistami z dziedzin związanych z wychowaniem</p> <p>5. utrzymywanie kontaktu z rodzicami uczniów w celu poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo-wychowawczych dzieci, włączanie ich w sprawy szkoły</p>
----------------------------	--	--

ROZWÓJ INTELEKTUALNY

Cele szczegółowe	Cele operacyjne Uczeń:	Zadania
<p>1. Rozwój umiejętności samodzielnego zdobywania i przyswajania wiedzy</p> <p>2. Nabywanie umiejętności korzystanie z posiadanej wiedzy</p>	<p>1. zna i korzysta z metod uczenia się</p> <p>2. potrafi wyszukiwać i gromadzić potrzebne informacje</p> <p>3. potrafi korzystać ze zbiorów biblioteki</p> <p>4. potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy (leksykony, słowniki, podręczniki, atlasy, prasa)</p> <p>5. potrafi posługiwać się narzędziami informacyjno – medialnymi, potrafi wykorzystywać komputer w procesie uczenia się</p>	<p>1) zapoznanie uczniów z metodami i technikami uczenia się</p> <p>2) działalność biblioteki szkolnej</p> <p>3) zapoznanie uczniów ze zbiorami</p> <p>4) wykorzystywanie na lekcjach różnych źródeł wiedzy i zachęcanie do pracy z nimi</p> <p>5) stosowanie metod aktywizujących</p> <p>6) prowadzenie lekcji z wykorzystaniem komputera i Internetu</p>

	<p>6. wie jak planować i kontrolować proces uczenia się</p> <p>7. potrafi organizować sobie naukę</p>	<p>7) zwracanie uwagi uczniów na racjonalne korzystanie z Internetu</p>
<p>2) Rozwój umiejętności prezentowania i samodzielnego przekazywania zdobytej wiedzy</p>	<p>1. potrafi formułować wypowiedzi ustne i pisemne (umiejętności produktywne)</p> <p>2. potrafi prowadzić dyskusje, wyrażać opinie i argumentować swoje wypowiedzi</p> <p>3. potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę w konkursach i olimpiadach</p> <p>4. potrafi zaprezentować wytwory własnej aktywności poznawczej</p> <p>5. potrafi przekazywać swoją wiedzę pomagając w nauce kolegom</p>	<p>1) stosowanie na zajęciach zadań rozwijających umiejętności produktywne</p> <p>2) Zachęcanie do pogadank, dyskusji i wyrażania opinii</p> <p>3) organizowanie i zachęcanie do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych</p>
<p>3) Rozwój samokontroli autokorekty</p>	<p>1. zna PSO, zasady oceniania i poprawiania ocen</p> <p>2. zna swoje oceny i jest poinformowany o postępach w nauce</p> <p>3. potrafi uzupełnić braki w wiedzy</p> <p>4. potrafi zdobywać coraz lepsze wyniki w nauce</p> <p>5. potrafi systematycznie wzbogacać i rozwijać swoją wiedzę zgodnie z własnymi zainteresowaniami</p>	<p>1) zapoznanie uczniów z kryteriami oceniania</p> <p>2) informowanie uczniów na bieżąco o zdobywanych wynikach</p>
<p>4) Rozpoznawanie i rozwój zainteresowań i uzdolnień uczniów</p>	<p>1. poznaje swoje uzdolnienia lub ograniczenia w procesie uczenia się</p> <p>2. potrafi korzystać z pomocy nauczyciela</p> <p>3. potrafi wykorzystywać swoje uzdolnienia w procesie dydaktycznym</p> <p>4. zna, określa i potrafi samodzielnie rozwijać swoje zainteresowania i uzdolnienia</p> <p>5. dokonuje samodzielnego wyboru dalszej Edukacji mając na względzie swoje potrzeby i zainteresowania</p>	<p>1) pomoc uczniom z deficytami rozwojowymi i młodzieży uzdolnionej</p> <p>2) współpraca z poradnią psychologiczną – pedagogiczną</p> <p>3) działalność kół zainteresowań</p> <p>4) motywowanie uczniów i docenianie ich osiągnięć</p> <p>5) organizowanie pomocy w formie doradztwa zawodowego</p> <p>6) organizowanie wycieczek tematycznych i zajęć pozalekcyjnych (fakultety)</p>

ROZWÓJ EMOCJONALNY

Cele szczegółowe	Cele operacyjne Uczeń:	Zadania
1. Budowanie własnej tożsamości.	1. jest świadom przynależności do narodu, społeczeństwa, rodziny 2. zna i potrafi korygować własne zalety i wady 3. zna i przestrzega zasad prawidłowego zachowania się w szkole, klasie, miejscu publicznym 4. szanuje i rozumie tradycje, obyczaje, podstawowe wartości etyczne i moralne	1. organizowanie wspólnego świętowania Dnia Matki, Wigilii, Dnia Szkoły 2. wdrażanie i konkurs czystości 3. udział w Sprzątaniu Świata, Dniu Ziemi, Dniu Regionalnym, Dniu Sportu 4. udział w opracowywaniu regulaminu szkoły, tworzenie klasowych i szkolnych kodeksów dobrych obyczajów 5. programy profilaktyczne oraz warsztaty dla uczniów
Kształtowanie wrażliwości emocjonalnej	1. rozumie znaczenia pojęć: uczucia, emocje, empatia 2. wie, jaką rolę pełnią uczucia w kierowaniu własnym zachowaniem 3. potrafi rozróżniać i nazywać przeżywane uczucia 4. kontroluje okazywanie własnych emocji w zgodzie z obowiązującymi standardami 5. jest świadomy przeżywanych i doznawanych emocji pod wpływem różnorodnych czynników 6. opanowuje negatywne emocje i reaguje adekwatnie do danej sytuacji 7. wyraża emocje w sposób konstruktywny 8. w relacjach z rówieśnikami kieruje się empatią i współodpowiedzialnością	1. współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną 2. realizacja programu profilaktycznego 3. wykorzystywanie tekstów kultury na zajęciach lekcyjnych 4. udział w akcjach charytatywnych 5. uczenie zachowań asertywnych 6. działalność sieci liderów szkolnych
Radzenie sobie z trudnymi sytuacjami.	1. wie, jakie są przyczyny i skutki stresu 2. potrafi stosować umiejętność pozytywnego	1. działania adaptacyjne dla uczniów klas pierwszych 2. stosowanie technik relaksacyjnych i

	<p>myślenia</p> <p>3. stosuje proste ćwiczenia relaksacyjne</p> <p>4. radzi sobie ze stresem, frustracją, agresją</p> <p>5. wie, na czym polega konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów</p>	<p>przeciwdziałających_stresom</p> <p>3. indywidualna pomoc psychopedagogiczna dla uczniów na terenie szkoły</p> <p>4. uczenie metod kompromisowego rozwiązywania konfliktów</p> <p>1. ankiety rozpoznające rodzaje i skalę agresji</p> <p>2. testy diagnozujące konflikty rówieśnicze</p>
<p>Rozwijanie samoświadomości.</p>	<p>1. poznaje własne cele i dążenia życiowe</p> <p>2. dokonuje weryfikacji hierarchii wartości i celów życiowych</p> <p>3. dokonuje racjonalnego wyboru działań służących realizacji ważnych celów życiowych</p> <p>4. uświadamia sobie znaczenie osobistej aktywności w kształtowaniu własnej drogi życiowej</p> <p>5. potrafi funkcjonować w różnych rolach</p> <p>6. poszerza wiedzę na temat potrzeb własnych i potrzeb innych ludzi</p> <p>7. rozwija korzystną postawę wobec stereotypów</p> <p>8. wyraża własne zdanie szanując poglądy innych</p> <p>9. kieruje się zasadami, nie ulegając wpływowi ze strony rówieśników</p> <p>10. potrafi samodzielnie podejmować konstruktywne decyzje</p>	<p>1. testy diagnozujące zainteresowania</p> <p>2. zajęcia warsztatowo-treningowe dla uczniów</p> <p>3. terapia prowadzona na terenie specjalistycznych poradni</p> <p>4. indywidualna pomoc psychopedagogiczna dla uczniów na terenie szkoły</p> <p>5. zajęcia z preorientacji zawodowej</p>
<p>Wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny i autokontroli.</p>	<p>1. zna swoje wady i zalety i rozwija umiejętność autorefleksji</p> <p>2. potrafi rozwijać własne zalety oraz korygować wady</p> <p>3. ćwiczy umiejętność autoprezentacji</p> <p>4. wzmacnia wiarę w swoje możliwości</p>	<p>1. indywidualne porady dla uczniów i rodziców</p> <p>2. poszerzanie informacji na własny temat poprzez rozwiązywanie różnych testów diagnostycznych</p> <p>3. warsztaty kształtujące umiejętności społeczne</p>

		<p>5. dokonuje samooceny</p> <p>6. okazuje aprobatę i akceptację wobec zachowań innych osób</p> <p>7. zna zasady samokontroli i wie, na czym ona polega</p> <p>8. przewiduje oraz ponosi konsekwencje własnego zachowania</p> <p>9. rozumie znaczenie i sens odpowiedzialności za własne zachowanie oraz przejawia to w prezentowanej postawie</p>	
Rozwijanie samodzielnej zachowań.	umiejętności oceny	<p>1. wie, jakimi motywami kierować się przy wyborze zachowania</p> <p>2. wie, jak nie ulegając emocjom reagować na zachowanie innych</p> <p>3. zna znaczenie i sens norm regulujących relacje społeczne</p> <p>4. wie, jak reagować w kontaktach społecznych kierując się dobrem ogólnym, nie tylko własnym</p> <p>5. potrafi przewidzieć konsekwencje własnego zachowania oraz zachowań innych ludzi</p> <p>6. potrafi krytycznie analizować motywy zachowań</p> <p>7. zna znaczenie pojęć: altruizm, asertywność, tolerancja</p>	<p>1. systematyczne i konsekwentne wdrażanie do prawidłowych zachowań zgodnych z zasadami dobrych obyczajów</p> <p>2. zajęcia warsztatowe dot. rozwijania umiejętności i kompetencji społecznych.</p> <p>3. udział w spotkaniach z animatorami życia społecznego</p>

ROZWÓJ SPOŁECZNY

Cele szczegółowe	Cele operacyjne Uczeń:	Zadania
Rozwijanie umiejętności komunikowania się oraz wyrażanie własnego zdania	<p>1. potrafi aktywnie słuchać</p> <p>2. wie, jak skutecznie się porozumiewać</p> <p>3. zna czynniki ułatwiające komunikację społeczną</p> <p>4. potrafi pozytywnie radzić</p>	- warsztaty z pedagogiem, podczas których ćwiczone są umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z agresją, rozwiązywane są bieżące konflikty i problemy

	<p>sobie z barierami komunikacyjnymi</p> <p>5.wie, jak reagować w sytuacji napięcia</p> <p>6. kontroluje emocje i, nie reaguje gwałtownie</p> <p>7. umie funkcjonować w grupie w pozytywnych rolach grupowych</p> <p>8.uświadamia sobie korzyści wynikające ze współpracy grupowej</p> <p>9.potrafi konstruktywnie rozwiązywać konflikty w drodze negocjacji i dialogu z rodzicami i wychowawcą</p> <p>12. kształci umiejętność prezentowania własnego zadania, argumentowania i obrony własnego stanowiska</p>	<p>grupy, przeprowadza się symulacje sytuacji trudnych bądź konfliktowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualne rozmowy z uczniem – wskazywanie wartości, interpretacja jego zachowań - ćwiczenia w rozwiązywaniu konfliktów, -lekcje wychowawcze, podczas których uczniowie nabywają umiejętności prowadzenia dyskusji,
<p>Kształtowanie kultury osobistej</p>	<p>a) umie prezentować swoje stanowisko akceptując odmienne poglądy i przestrzegając zasad dyskusji</p> <p>b) przejawia szacunek dla każdego człowieka – nauczycieli, rodziców, kolegów, otaczających go ludzi</p> <p>c) potrafi przestrzegać zasad dobrego wychowania w różnych miejscach i środowiskach</p> <p>d) dba o wygląd zewnętrzny</p> <p>e) dba o kulturę języka</p> <p>10.przejawia zainteresowanie i zrozumienie dla przeżyć innych i umie nieść pomoc</p> <p>11.rozwija aktywną postawę wobec sztuki jest wrażliwy na piękno i prawdę</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, podczas których uczniowie uczą się tolerancji i szacunku dla poglądów i postaw innych ludzi, wskazywane są właściwe postawy i wartości, wpajany jest szacunek dla drugiego człowieka, zasady kulturalnego współżycia w grupie oraz tzw. kindersztuba, podstawowe zasady estetyki, umiejętność odróżniania dobra od zła, samokrytycyzm, - dyskusje na tematy wartości, propagowanie postawy patriotyczne i prowadzenie dyskusji na temat współczesnego ich rozumienia - działalność szkolnych kół zainteresowań umożliwiającą wspólne rozwijanie swoich pasji
<p>Rozwijanie i wzmacnianie postawy i świadomości patriotycznej</p>	<p>a) szanuje tradycję narodową</p> <p>b) zna i szanuje symbole narodowe</p> <p>c) utożsamia się ze swoją „małą ojczyzną”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowanie patriotyczne prowadzone podczas lekcji wychowawczych oraz przedmiotowych: pogadanki, dyskusje, filmy; organizowanie wycieczek

		<p>przedmiotowych i krajoznawczych do miejsc pamięci narodowej, organizowanie uroczystości szkolnych i przygotowanie młodzieży do udziału w nich, udział reprezentacji szkoły w uroczystościach patriotycznych na szczeblu miejskim</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój zainteresowań kulturalnych poprzez organizowanie wyjazdów do teatrów, muzeów, na koncerty, wystawy itp., organizacja spektakli szkolnych - praca indywidualna i grupowa nad kulturą języka (lekcje wychowawcze i przedmiotowe) - realizacja programu Edukacja Regionalna – wycieczki z cyklu „Poznaj swój region” - organizacja wycieczek turystycznych – krajoznawczych mająca na celu uwrażliwienie na piękno własnego regionu i ojczyzny
Rozwijanie postawy świadomego obywatela Unii Europejskiej	<p>a) zna podstawowe informacje na temat Unii Europejskiej</p> <p>b) poznaje języki obce (działalność)</p> <p>c) umie odnaleźć się w zjednoczonej Europie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - działalność szkolnego Koła Europejskiego - poznawanie języków obcych w ramach zajęć przedmiotowych oraz kółek zainteresowań - debaty dot. problematyki społeczno – politycznej Europy
- przygotowanie do aktywnego działania na rzecz grupy i współpracy w grupie	<p>a) uczeń uświadamia sobie możliwość oddziaływania na życie szkoły poprzez działalność w Samorządzie Uczniowskim</p> <p>b) kształci umiejętność konsekwentnego działania i odpowiedzialności za podjęte zadania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwianie na potrzeby innego człowieka poprzez organizowanie samopomocy uczniowskiej, pomocy dla innych – np. zbiórki na rzecz dzieci z domów dziecka, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy itp.) - kształcenie umiejętności współpracy uczniów w grupie poprzez udział uczniów w życiu społeczności szkolnej: organizacja wspólnych

		impres (klasowych i ogólnoszkolnych): konkursów, zabaw, wycieczek, rozgrywek sportowych itp.
--	--	--

ROZWÓJ FIZYCZNY

Cele szczegółowe	Cele operacyjne Uczeń:	Zadania
Integracja uczniów klas pierwszych wprowadzanie w życie sportowe szkoły	<ol style="list-style-type: none"> wie, jak poprzez udział w grach zespołowych poznać nowych przyjaciół wie, na czym polega zasada "fair play" przejawia zainteresowanie własnym rozwojem fizycznym dąży do samodoskonalenia ze zrozumieniem przyjmuje porażkę 	<ol style="list-style-type: none"> organizacja turniejów gier i zabaw w trakcie lekcji prezentacja wyników konkurencji na tablicy ogłoszeń
Kreowanie postawy zdrowego współzawodnictwa wewnątrz szkolnego i międzyszkolnego.	<ol style="list-style-type: none"> wie, jaki powinien być poziom jego wyników rozumie na czym polega zdrowa rywalizacja potrafi doskonalić swoje umiejętności poprzez dobór odpowiednich ćwiczeń wykazuje się wytrwałością w dążeniu do osiągnięcia zamierzonego celu wykorzystuje poznane przepisy w grze wykazuje się wolą walki przejawia postawę odpowiedzialności za swoje czyny uczestniczy w osiąganiu najlepszych wyników przez grupę 	<ol style="list-style-type: none"> organizacja Dnia Sportu Szkolnego udział w zawodach międzyszkolnych według przyjętego harmonogramu wprowadzenie tablicy rekordów szkolnych i otrzymanych dyplomów
Kreowanie aktywnej postawy w zakresie kultury fizycznej jako sposobu zagospodarowania wolnego czasu od nauki	<ol style="list-style-type: none"> potrafi aktywnie i kulturalnie wypoczywać potrafi dbać o własny prawidłowy rozwój i cieszyć się własnym zdrowiem przejawia zainteresowanie swoim środowiskiem, z 	<ol style="list-style-type: none"> wprowadzenie tablicy informacyjnej o imprezach sportowo-rekreacyjnych na terenie dzielnicy i miasta organizacja rajdów rowerowych powołanie koła

	którym spędza i zagospodarowuje wolny czas	turystycznego 4. organizacja cyklicznych zajęć pozalekcyjnych według zainteresowań uczniów
Promowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. zna podstawowe pojęcia i zasady higieny osobistej i dbałości o swoje zdrowie 2. wie, co to są używki i narkotyki i jaki mają negatywny wpływ na młody organizm 3. wie, na czym polega uzależnienie i jakie są jego skutki 4. potrafi przestrzegać podstawowych zasad zdrowego stylu życia 5. unika zagrożeń przez asertywne postawy wobec zagrożeń ze strony grup subkulturowych 6. akceptuje pozytywne wzorce społeczne 	<ol style="list-style-type: none"> 1. przeprowadzenie konkursu o tematyce pro zdrowotnej 2. w ramach przeciwdziałaniu uzależnień, spotkania z higienistką, pedagogiem oraz przedstawicielami wyspecjalizowanych instytucji do spraw uzależnień

ROZWÓJ DUCHOWY - RELIGIJNY

Cele szczegółowe	Cele operacyjne Uczeń:	Zadania
Kształtowanie umiejętności odnajdowania śladów Boga w otaczającym świecie	<ol style="list-style-type: none"> 1. zna historię zbawienia świata ukazującą działanie Boga w historii świata i ludzi 2. wykazuje znajomość religijnych korzeni wybranych elementów kultury polskiej 3. dostrzega Boga jako osobę oraz dawcę życia i świata 4. przejawia postawę akceptacji i otwarcia na wartości uniwersalne: prawdę, dobro i piękno 	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizacja wycieczek krajoznawczych 2. organizacja wycieczek i pielgrzymek do miejsc związanych z historią chrześcijaństwa w Polsce, historią kościoła i ośrodków kultu oraz wielkich pomników kultury i sztuki 3. wyjście do planetarium oraz pogadanki na temat powstania Wszechświata i Ziemi 4. zapoznanie uczniów z historią powstawania Pisma Świętego

<p>Rozwijanie umiejętności poznawania prawdy o sobie i innych ludziach</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. poznaje siebie i świat w świetle objawienia Boga 2. zna pojęcia: godność osobowa i osobista oraz ich źródła 3. odkrywa i dostrzega przydzielone przez Boga miejsce w świecie 4. akceptuje drugiego człowieka jako osobę cieszącą się szczególną godnością i przejawia potrzebę stawiania się odpowiedzialnym za innych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zapoznanie uczniów z podstawowymi metodami interpretacji najważniejszych fragmentów Pisma Świętego 2. projekcje filmów o innych religiach i formach kultu religijnego 3. zapoznanie uczniów z medytacją jako formą głębokiego przeżywania poznawanych prawd 4. projekcje filmów i prezentacja spektakli teatralnych podejmujących tematykę moralną, połączone z dyskusją
<p>Kształtowanie umiejętności życia wiarą.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zna system wartości oparty na wierze oraz podstawowe prawdy wiary wpływające na kształtowanie postaw 2. zna uniwersalne zasady moralne obecne w Dekalogu 3. potrafi dostrzec sens życia ukazany przez chrześcijaństwo 4. przejawia chęć kształtowania sumienia na podstawie Dekalogu i Ewangelii 5. dąży do odnajdywania płaszczyzn szerzenia dobra w swoim środowisku 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zapoznanie z priorytetami chrześcijańskiego systemu wartości podczas lekcji religii i rekolekcji 2. ukazywanie piękna życia zgodnego z Ewangelią na przykładach Jana Pawła II, Matki Teresy, Alberta Chmielowskiego 3. kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu z Bogiem poprzez naukę Modlitwy, udział w nabożeństwach i wielkich zgromadzeniach modlitewnych 4. organizowanie spotkań z ludźmi, których życie, praca i twórczość inspirowane są wartościami chrześcijańskimi 5. organizowanie akcji dobroczynnych lub udział w już prowadzonych

ROZWÓJ PATRIOTYCZNY

Cele szczegółowe	Cele operacyjne Uczeń:	Zadania
Rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. zna -i rozróżnia pojęcia: kultura, obyczaj, zwyczaj, obrzęd, tradycja 2. potrafi wymienić elementy kultury regionalnej 3. wskazuje miejsca, instytucje i organizacje zajmujące się rozpowszechnianiem, pomnażaniem i ochroną kultury regionalnej, a także wymienia formy ich działalności i zadań 4. potrafi wymienić ludzi kultury regionu: twórców, autorytety, badaczy, animatorów 5. ugruntowuje poczucie tożsamości regionalnej i narodowej 6. rozwija wiedzę o kulturze regionu w powiązaniu z tradycjami własnej rodziny 	<ol style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnienie pojęcia "kultura", zastępowanie synonimu terminami na lekcjach j. polskiego, historii, godz. wych., plastyki, muzyki 2. udział w konkursach nt. wiedzy o regionie 3. organizowanie wycieczek do Muzeum Etnograficznego i Muzeum Historii Śląska, instytucji kulturalnych, ulicami miasta, poznawanie miejsc rekreacji i wypoczynku 4. opracowanie bibliografii wydawnictw o regionie 5. przeprowadzanie wywiadów z ciekawymi ludźmi
Ukazywanie związków regionu z kulturą narodową.	<ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi wymienić i opisać tradycje kulturowe odbywające się w cyklu rocznym 2. potrafi uzasadnić potrzebę zachowania tradycji w rodzinie, regionie i strukturze narodowej 3. potrafi odnaleźć źródła tradycji i uzasadnić potrzebę ich zachowania 4. potrafi wymienić twórców polskiej kultury narodowej, korzystających z inspiracji twórczości regionalnej 5. potrafi wskazać przyczyny ukształtowania odrębności regionalnej na podstawie wiedzy historycznej i geograficznej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. opisanie tradycji i obyczajów obowiązujących w rodzinie, wykonanie drzewa genealogicznego 2. napisanie scenariusza inscenizacji "Rok obrzędowy w regionie" 3. przygotowanie słownika gwary regionalnej 4. opisanie gwarą kalendarium ważniejszych wydarzeń regionalnych 5. napisanie kroniki rodziny "Losy ludzi"- dzieje regionu - historia narodu"

<p>Rozwijanie świadomości europejskiej na gruncie przywiązania do małej i wielkiej ojczyzny.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zna europejskie tradycje kulturowe 2. zna dorobek kultur współczesnych 3. potrafi określić miejsce Polski w Europie w oparciu o wspólną podstawę prawną i duchową 4. rozumie na czym polega ciągłość rozwoju kultury i trwałości ludzkich osiągnięć 5. zna związki polskiej kultury współczesnej z kulturą grecką, rzymską i chrześcijańską 6. pogłębia wiedzę na temat korzeni kulturowych Polski i Europy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. wykonanie albumów historii materialnej Europy 2. poznawanie tradycji różnych narodów 3. nauka języków obcych 4. pogłębianie świadomości – być Polakiem, to być Europejczykiem 5. zapoznanie się z tradycją myśli europejskiej 6. poznanie dziejów języka, pisma, alfabetu 7. popularyzacja zwrotów i sentencji łacińskich we współczesnym języku 8. udział w przedstawieniach o tematyce antycznej

PROGRAM PRACY WYCHOWAWCZEJ W ZESPOLE SZKÓŁ ŁĄCZNOŚCI W KATOWICACH

Uaktualnienie programu wychowawczego wg. założeń obowiązujących zgodnie z :

Priorytetami Ministra Edukacji Narodowej: Skuteczność realizacji podstaw programowych w zakresie zagadnień związanych z nauczaniem i wychowaniem w kontekście praw człowieka

Priorytetami Śląskiego Kuratora Oświaty: Przeciwdziałanie nadużyciom powstałym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informacyjnych i multimedialnych.

Załoženiami rządowego programu Bezpieczna i przyjazna szkoła - na lata 2008-2013

Priorytety pracy wychowawczej

- 1. Praca z uczniem w kierunku poprawy zachowania i kształtowania kultury osobistej**
- 2. Działania na rzecz poprawy dyscypliny i poczucia odpowiedzialności uczniów.**
- 3. Zapobieganie patologii społecznej przez profilaktyczne działania wychowawcze ze szczególnym uwzględnieniem problemu uzależnień (alkohol, papierosy, narkotyki).**
- 4. Eliminacja problemów występujących na tle niepowodzeń szkolnych, w tym ilości uczniów niepromowanych.**
- 5. Zwiększenie wskaźnika frekwencji na zajęciach szkolnych**

6. Integracja uczniów klas I gimnazjalnych.
7. Stymulacja motywacji do nauki poprzez rozbudzenie zainteresowań, kształtowanie postawy ciekawości poznawczej.
8. Kształtowanie adekwatnej samooceny poprzez wzmacnianie i podnoszenie poczucia własnej wartości,
9. Kształtowanie pozytywnej hierarchii wartości zgodnej z obowiązującymi wartościami, zasadami i normami społeczno – moralnymi
10. Kształtowanie postawy świadomego obywatela w kontekście praw i obowiązków człowieka
11. Przeciwdziałanie nadużyciom powstałym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informacyjnych i multimedialnych.
12. Przygotowanie do aktywnego i świadomego kreowania dalszej edukacji oraz aktywności zawodowej dostosowanej do wymogów regionalnego i lokalnego rynku pracy poprzez organizowanie zajęć dobrego zakresu preorientacji zawodowej
13. Kształtowanie dobrego wizerunku szkoły.
14. Aktywizacja pracy Samorządu Uczniowskiego

Długoterminowe cele szkoły w zakresie wychowania to:

1. stymulacja wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia w zakresie intelektualnym, emocjonalnym i społecznym,
2. kierowanie procesem rozwoju moralnego i hierarchizacją wartości oraz pobudzenie do autorefleksji nad własnymi wyborami,
3. wspieranie i rozwijanie umiejętności świadomego kreowania własnego kształcenia zawodowego oraz radzenia sobie na rynku pracy
4. koordynowanie działań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

NAUCZANIE I WYCHOWANIE W KONTEKŚCIE PRAW CZŁOWIEKA

Propagowanie znajomości praw i obowiązków człowieka oraz rozwijanie umiejętności ich świadomego przestrzegania i stosowania odbywa się poprzez działania wychowawcze i dydaktyczne obejmujące wszechstronny rozwój osobowy ucznia w zakresie intelektualnym, emocjonalnym, społecznym oraz moralnym

Cele szczegółowe -Zamierzone działania	Formy realizacji - zadania	Cele operacyjne - Oczekiwane osiągnięcia uczniów - UCZEŃ:
Dostarczenie wiedzy nt. pojęcia i genezy praw człowieka	Zapoznanie uczniów z pojęciem i cechami praw człowieka Dostarczenie wiedzy nt. genezy i rozwoju praw człowieka	Potrafi wyjaśnić pojęcie prawa człowieka i wymienić ich naturalne cechy Potrafi przedstawić historyczny rozwój praw człowieka Potrafi przedstawić i scharakteryzować tradycyjny katalog praw człowieka

<p>Dostarczenie wiedzy nt. podstawowych dokumentów oraz katalogu podstawowych praw człowieka</p>	<p>Zapoznanie uczniów z podstawowymi dokumentami</p> <p>Przedstawienie katalogu podstawowych praw człowieka i omówienie ich 5-ciu kategorii</p>	<p>Potrafi wymienić podstawowe dokumenty międzynarodowej ochrony praw człowieka</p> <p>Potrafi omówić kodyfikację praw człowieka poszczególne pakty praw człowieka i konwencje</p> <p>Potrafi przedstawić katalogu podstawowych praw człowieka i je scharakteryzować</p>
<p>Dostarczenie wiedzy nt. międzyrządowego systemu ochrony praw człowieka oraz organizacji pozarządowych ochrony praw człowieka</p>	<p>Zapoznanie uczniów z działalnością organizacji systemu międzyrządowego oraz organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka</p>	<p>Potrafi wymienić i omówić działalność organizacji i instytucji zajmujących się ochroną praw człowieka zarówno systemu międzyrządowego jak i pozarządowych</p>
<p>Poszerzenie wiedzy nt. łamania praw człowieka w świecie i skuteczności ich ochrony</p> <p>Kształtowanie postawy świadomego respektowania praw człowieka</p> <p>Kształtowanie aktywnej postawy ochrony praw człowieka w życiu społecznym</p>	<p>Omówienie przyczyn łamania praw człowieka i pokazanie przykładów ich nieprzestrzegania</p> <p>Rozwijanie postawy indywidualnej odpowiedzialności w zakresie przestrzegania praw człowieka</p> <p>Kształtowanie postawy wrażliwości w sytuacji naruszania praw człowieka, wskazanie możliwości reagowania i interweniowania</p>	<p>Potrafi wymienić prawa, które są łamane</p> <p>Potrafi wyjaśnić przyczyny łamania praw człowieka</p> <p>Wie, jakie działania podjąć w sytuacji łamania praw człowieka, do jakich organizacji się zwrócić o pomoc</p> <p>Potrafi ocenić skuteczność międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka</p>
<p>Dostarczenie wiedzy nt. gwarancji ochrony praw człowieka w Polsce</p>	<p>Kształtowanie umiejętności korzystania z systemu ochrony praw człowieka w Polsce</p>	<p>Potrafi wymienić instytucje państwowe i organizacje pozarządowe powołane do ochrony praw i wolności człowieka</p> <p>Potrafi wyjaśnić, jaka jest możliwość złożenia petycji lub skargi do instytucji zajmujących się ochroną praw człowieka</p> <p>Potrafi ocenić czy w Polsce są przestrzegane prawa dziecka i ucznia</p>

Przeciwdziałanie nadużyciom powstałym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informacyjnych i multimedialnych.

W obszarze oddziaływań wychowawczych istotnym elementem jest kształtowanie adekwatnych postaw i umiejętności społecznych. W tym rozumieniu przeciwdziałanie nadużyciom powstałym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informacyjnych i multimedialnych zajmuje ważne miejsce w obszarze oddziaływań wychowawczych szczególnie w zakresie uświadomienia rodzaju niebezpieczeństw i kształtowaniu postawy świadomego użytkownika internetu i innych współczesnych technologii informacyjnych i multimedialnych. Istotne jest również propagowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie umiejętności konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

Działania, jakie podejmujemy w ramach programu wychowawczego w celu przeciwdziałania nadużyciom powstałym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informacyjnych i multimedialnych skierowane są do trzech grup adresatów:

uczniów
nauczycieli
rodziców

ODDZIAŁYWANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI I RODZICÓW

Cele szczegółowe -Zamierzone działania	Formy realizacji - zadania
Dostarczenie wiedzy nt. obszarów i form zagrożeń występujących uczniów cyberprzestrzeni	Uświadomienia pedagogom, wychowawcom i rodzicom faktu występowania zagrożeń w cyberprzestrzeni
Dostarczenia wiedzy nt. psychologicznych i psychospołecznych aspektów zagrożeń	Omówienie rodzajów i skali występujących zagrożeń, oraz ich wpływu na funkcjonowanie psychospołeczne
Dostarczenia wiedzy nt. unormowań prawnych i administracyjnych w zakresie przeciwdziałania nadużyciom powstałym w związku z rozwojem i użytkowaniem technologii informacyjnych i multimedialnych.	Omówienie uregulowań prawnych związanych z cyberprzestrzenią Zapoznanie z rodzajem przestępstw internetowych
Dostarczenia wiedzy nt. informatycznych technik przeciwdziałania zagrożeniom	Przedstawienie metod i sposobów ochrony przed zagrożeniami w cyberprzestrzeni oraz informatycznych technik im przeciwdziałania.
Zapoznanie z możliwościami zapobiegania i leczenia skutków zagrożeń w cyberprzestrzeni	Przedstawienie metod i sposobów przeciwdziałania zagrożeniom w cyberprzestrzeni oraz dostarczenie wiedzy nt. możliwości leczenia skutków zagrożeń związanych z użytkowaniem cyberprzestrzeni Przedstawienie instytucji zajmujących się ofiarami i ściganiem przestępstw internetowych

ODDZIAŁYWANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

Cele szczegółowe -Zamierzone działania	Formy realizacji - zadania	Cele operacyjne - Oczekiwane osiągnięcia uczniów - UCZEŃ:
Dostarczenie wiedzy nt. potencjalnych zagrożeń w sieci	Omówienie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu: Szkodliwe treści Niebezpieczne kontakty Szkodliwe kontakty Zagrożenie ze strony sekt Wirusy i złośliwe programy Spam Ujawnienie Twoich prywatnych danych Włamania Kształtowanie i rozwijanie zachowań zmniejszających ryzyko doświadczenia	Zna zagrożenia związane z korzystaniem z Internetu Potrafi omówić poszczególne rodzaje zagrożeń i sposoby chronienia się przed nimi

	przemocy.	
Zapoznanie uczniów z zasady bezpieczeństwa obowiązującymi podczas bezpiecznego korzystania z internetu	Przedstawienie katalogu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z technologii informacyjnych i multimedialnych	Zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu Wie, co robić, aby ich uniknąć niebezpieczeństw związanych z korzystaniem z Internetu, a także jak postępować, kiedy go spotkają.
Przekazanie informacji nt. przydatnych adresów w Internecie, pod którymi można znaleźć informacje na temat bezpieczeństwa i zagrożeń w Sieci	Przedstawienia i omówienie adresów przydatnych i ważnych serwisów internetowych oraz rodzaju informacji w nich zawartych	Potrafi w sytuacji zagrożenia skorzystać ze wskazówek i zasad postępowania zawartych w serwisach internetowych Wie, gdzie może zwrócić się o pomoc w razie, gdy coś go zaniepokoi podczas korzystania z Internetu.

PRIORYTETY WYNIKAJĄCE Z RZĄDOWEGO PROGRAMU BEZPIECZNA I PRZYJAZNA SZKOŁA

Założenia, cele i zadania programu

Szkoła jest miejscem o szczególnym znaczeniu dla prawidłowego rozwoju ucznia. Wypełnia znaczną część jego aktywnego życia. Jest miejscem intensywnego rozwoju poznawczego, emocjonalnego jak też w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego. Celem edukacji szkolnej jest przygotowanie do dorosłego życia zarówno przez przekazywanie wiedzy, jak i kształtowanie postaw i umiejętności uczniów. Zadania te stanowią wzajemnie uzupełniające się wymiary pracy nauczyciela i funkcjonowania szkoły.

Założenia programu:

- Działania wychowawcze powinny mieć pierwszeństwo przed restrykcjami, co nie oznacza rezygnacji z mądrych oddziaływań prewencyjnych i korygujących -

polegających na stawianiu granic, ustanawianiu zasad, norm i reguł współżycia społecznego w szkole i konsekwentnego ich przestrzegania / egzekwowania;

- Program wychowawczy musi być współtworzony przez wszystkie podmioty zaangażowane w życie szkoły. Jedynie skoordynowane, wielopłaszczyznowe i komplementarne działania różnych podmiotów mogą doprowadzić do osiągnięcia celu w postaci klimatu społecznego szkoły sprzyjającego uczeniu się i bezpieczeństwu;
- Podejmowane działania wychowawcze w szkole powinny obejmować promocję zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, profilaktykę, interwencje kryzysowe, terapię, korektę zachowań oraz przeciwdziałanie, a także redukcję agresji i przemocy;
- Program wychowawczy szkoły powinien uwzględniać aktualny stan wiedzy, diagnozę problemów i trudności występujących w szkole, a także specyfikę lokalnych warunków i właściwości danego środowiska szkolnego;
- Tworzenie bezpiecznej i przyjaznej szkoły wymaga współuczestnictwa wszystkich reprezentantów społeczności szkolnej: uczniów, nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły;
- Zapewnienie bezpieczeństwa, przyjaznego klimatu i przeciwdziałanie przemocy w szkole możliwe jest tylko we współpracy z rodzicami uczniów, organizacjami młodzieżowymi i pozarządowymi oraz przedstawicielami środowiska lokalnego.

Cele programu:

- Poprawa stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach systemu oświaty poprzez poprawę relacji interpersonalnych i klimatu społecznego w szkole;
- Zwiększenie wpływu rodziców na życie szkoły;
- Zwiększenie umiejętności wychowawczych dyrektorów szkół i placówek wychowawczych, nauczycieli i rodziców oraz pracowników administracji;
- Zwiększenie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów;
- Indywidualizacja kształcenia uczniów, rozwój ich zainteresowań, zwiększenie autonomii uczniów w szkole;
- Wzmocnienie i rozszerzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- Ograniczenie skali występowania zjawisk patologicznych (m.in. przemoc, narkomania, alkoholizm).
- Przeciwdziałanie agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży poprzez sport.

Cele programu realizowane są przez następujące zadania:

- Diagnozowanie klimatu społecznego szkoły, identyfikowanie czynników ryzyka i czynników chroniących przed agresją i przemocą;
- Stałą analizę działań wychowawczych podejmowanych przez szkoły i placówki, zmierzających do poprawy wzajemnych relacji pomiędzy uczniami a nauczycielami;
- Upowszechnianie wiedzy i doskonalenie umiejętności wychowawczych dyrektorów, nauczycieli innych pracowników szkoły i rodziców;
- Realizację programów wychowawczych i profilaktycznych rekomendowanych przez CMPPP;
- Otwarcie szkoły na potrzeby uczniów, rodziców i przedstawicieli środowisk lokalnych;
- Stworzenie sprawnego i efektywnego sposobu resocjalizacji.

Planowane rezultaty

Realizacja celów programu powinna spowodować:

- Budowanie powszechnej świadomości, jaki jest wpływ klimatu społecznego szkoły na postawy i zachowania uczniów (szkoła bezpieczna i przyjaźnie wymagająca - to szkoła, w której uczeń czuje się dobrze, chce do niej chodzić);
- Promowanie szkoły bez takich zjawisk, jak: przemoc, używki, wagary i nietolerancja;
- Integrowanie środowiska szkolnego i otoczenia społecznego szkoły wokół wspólnie tworzonego i realizowanego programu wychowawczego szkoły - wspólnota uczących się;
- Poprawę komunikacji nauczycieli z rodzicami oraz ich systematyczną współpracę;
- Rozwój umiejętności społecznych, emocjonalnych i życiowych uczniów, budowanie realistycznej samooceny, poczucia własnej wartości i szacunku dla innych;
- Zapewnienie efektywnej i dostępnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej w szkołach i placówkach;
- Poprawę jakości pracy młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii, poprawę wykonalności orzeczeń sądów rodzinnych - poprzez racjonalizację sieci tych ośrodków i lepsze wykorzystanie miejsc.

Przewidywane efekty realizacji Programu

- Poprawa bezpieczeństwa w szkole poprzez zmianę klimatu społecznego;
- Uspołecznienie szkoły - poprzez zwiększenie wpływu rodziców i współpracę ze środowiskiem lokalnym;
- Zwiększenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców;
- Zwiększenie zakresu i dostępności pomocy psychologicznej i pedagogicznej ofiarom przemocy, a także uczniom sprawiającym trudności wychowawcze oraz ich rodzicom;
- Poprawa stanu bezpieczeństwa uczniów;
- Rozszerzenie oferty pozalekcyjnej i pozaszkolnej adresowanej do uczniów;
- Zwiększenie w życiu szkoły roli liderów młodzieżowych oraz organizacji i stowarzyszeń obywatelskich, szczególnie organizacji i stowarzyszeń młodzieżowych;
- Promowanie i pilotaż nowych rozwiązań systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz poprawa jakości pracy młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

Przepisy prawa obowiązujące w zakresie zadań objętych programem

1) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);

2) ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.);

3) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, z późn. zm.);

4) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie

ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.);

5) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych (Dz. U. Nr 52, poz. 466);

6) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 52, poz. 467, z późn. zm.);

7) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 19, poz. 166);

8) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 46);

9) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.);

10) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114);

11) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasady jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12, poz. 67, z późn. zm.);

12) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz. 1516);

13) rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 31 sierpnia 2005 roku w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz. U. Nr 181, poz. 1507);

14) rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. Nr 65, poz. 400);

15) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2007 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 163, poz. 1155, z późn. zm.).

oraz

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493);
- 6) ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami Używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55);
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.).